

Müstəqil Azərbaycanın bugünkü inkişafı sənaye inkişafı, çətinliklərin, dünya birliyində layiqli yer tutmasında ulu öndər Heydər Əliyevin müstəsna xidmətlərinə olmalıdır. 1993-cü il iyunun 15-də xalqın tələbi ilə hakimiyyətə qayıdandan ümummilli lider dövlətimizi vətəndə müharibədən, parçalanmadan, yox olmaq təhlükəsindən xilas etmiş, öz xilaxilaskar qəmissiyası ilə ölkəmizin müstəqilliyini qorumuş, iqtisadi-siyasi böhranı aradan qaldırmış və davamlı inkişafın təməlini qoymuşdur. Tariximizin ənənəvi sənəfini tərkil edən 15 milyon Azərbaycan tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olmuşdur və xalqımız tərəfindən böyük ehtiramla qeyd edilir.

Bu dəyişməli ölkəmizdə iqtisadiyyatın, elmin, təhsilin və mədəniyyətin tərəqqisini təmin etmiş, gələcəkdə inkişaf üçün güclü təməl yaratmışdır. Ümummilli liderin genişmiqyaslı fəaliyyəti dövlətin inkişafı haqqında zaman prioritet sahə kimi mühüm yer tuturdu. Onun əzəmətli, söylədiyi konseptual fikirlər və ideyaları tarixi tövsiyələrdir. Bu gün də ölkəmizdə təhsil islahatları üçün siyasəti qərarların müəyyənləşdirilməsi, öz töhfəsini verməkdədir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulmuş inkişaf strategiyası Prezident Əliyev tərəfindən böyük qətiyyət və uzaqlıqda davam etdirilmiş, həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlar, dövlət başçısının müəllifi olduğu müasir idarəetmə modeli nəticəsində Azərbaycan yalnız regionda deyil, dünyada lider dövlətdən birinə çevrilmiş, beynəlxalq reytinglərdə mövqelərini həzrəti kildə yaxşılaşdıraraq, "Doing Business-2019" hesabatına əsasən dünyanın ənənəli islahatçı 10 ölkəsi sırasındakı yeri almışdır.

Təhsilin inkişafı dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindən

Ölkə Prezidentinin təhsil sektoruna göstərdiyi diqqət və qayğı nəticəsində son illər təhsil tariximizdə yüksək inkişaf, bütün sahələrdə islahatların daha da dərinləşməsi dövrü kimi xarakterizə olunur, təhsil sektorunun inkişafı dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindən biri kimi nəzərdə alınır. Ölkə Prezidentinin tələbbəsinə uyğun olaraq, təhsil sektorunun yaxşılaşdırılması, dövlət siyasətinin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası və Dövlət Təhsil Strategiyası 5 illik planı çox vaxt ötmüşdür. Ötən müddətdə rəzində strategiyaların icrası istiqamətində bir sıra həzrəti kildə nailiyyətlər əldə edilmişdir.

Son illərdə təhsilin inkişafı ilə bağlı qəbul olunan mühüm strategiya və proqramların nəticəsində dövlət büdcəsində təhsilə ayrılan xərclər həzrəti kildə artmış, 2013-cü il nisbətən 60 faizdən çox artaraq, 1.4 milyard manatdan 2019-cu ildə 2.3 milyard manata çatdırılmışdır. 2003-cü il nisbətən isə təhsil xərcləri 9 dəfədən çox artmışdır.

Təhsil müəssisələrinin infrastrukturunu müasirləşdirilir

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin diqqət və qayğısı nəticəsində, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın tələbbəsinə uyğun ümumi təhsil müəssisələrinin infrastrukturunun müasirləşdirilməsi istiqamətində həzrəti kildə görülüb, son 5 ildə 600-dən çox, 2003-2018-ci illər rəzində isə 3200-dən çox məktəb binası tikilmiş və ya əsaslı təmir edilmişdir. Əldə olunan ucqar kəndlərdə modul tipli məktəblər təcrübəsinə tətbiq edilmiş, 2017-2018-ci illərdə 243 məktəb əgirdirinin istifadəsinə verilmişdir. Cari ildə 24 rayonda 3520 əgird yerlik daha 50 modul tipli məktəb istifadəyə veriləcəkdir. Məktəblərin tikintisi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində 1 milyondan çox əgirdin təlimi rəiti həzrəti kildə yaxşılaşdırılmışdır.

Təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi ilə bağlı ölkə Prezidenti tərəfindən bu gündə imzalanmış sərəncamlar təhsilin inkişafına davamlı dövlət qaydını təmin edən daha bir parlaq nümunəsinə olmalıdır. Belə ki, həzrəti kildə sərəncamlara əsasən regionlarda modul tipli məktəblərin quraşdırılması məqsədilə 18 milyon manat Bakıda, 2019-cu ildə 2000-dən çox, 2003-2018-ci illər rəzində isə 3200-dən çox məktəb binası tikilmiş və ya əsaslı təmir edilmişdir. Əldə olunan ucqar kəndlərdə modul tipli məktəblər təcrübəsinə tətbiq edilmiş, 2017-2018-ci illərdə 243 məktəb əgirdirinin istifadəsinə verilmişdir. Cari ildə 24 rayonda 3520 əgird yerlik daha 50 modul tipli məktəb istifadəyə veriləcəkdir. Məktəblərin tikintisi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində 1 milyondan çox əgirdin təlimi rəiti həzrəti kildə yaxşılaşdırılmışdır.

Təhsil qanunvericiliyi səsli şəkildə yenilənib

2018-2019-cu tədris ilində tədricən edilmiş və mühüm nailiyyətlərə nail olan biri təhsil qanunvericiliyinin səsli şəkildə yenilənməsi ilə bağlıdır. Təhsil Nazirliyinin Milli Məclislə birgə reallaşdırıldığı bu təşəbbüslərlə təhsil islahatları daha çevik aparılmasın, təhsil sisteminin beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılmasın və ləğv edilən yaradılmışdır. Belə ki, "Təhsil haqqında" Qanuna 62 dəyişiklikli özündə əks etdirən təkliflər paketi və "Peşə təhsili haqqında" Qanun qəbul edilmişdir. Dəyişikliklər təhsilin bütün pillələrini və səviyyələrini əhatə etmişdir.

Həmin qanunların və 2017-ci ildə qəbul edilmiş "Məktəbəqədər təhsil haqqında" Qanunun tətbiqi də nəzərə alınaraq 25-dən normativ hüquqi sənəd layihəsi hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuş, onları böyük əksəriyyəti təsdiq edilmişdir. Cari ildə isə "Ümumi təhsil haqqında" Qanun qəbul olunmuşdur.

Məktəbəhazırlıq nəhatəliliyi genişləndir

Təhsilin keyfiyyətinə təsir edən mühüm amillərdən biri məktəbəqədər təhsil nəhatəliliyi səviyyəsidir. Beynəlxalq tədqiqatlar da məktəbəqədər təhsil cəlb olunması səviyyəsi ilə əgirdə nailiyyətləri arasındakı birbaşa əlaqənin olduğunu sübut edir. Məhz bu səbəbdən son illərdə məktəbəhazırlıq Təhsil Nazirliyi üçün prioritet istiqamət olmuş, qərar müddətində ümumi təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi hesabına məktəbəhazırlıq qrupları təşkil təşkil olunması yolu ilə 5 yaşlı uşaqların təhsil cəlb edilməsi səviyyəsi 2013-cü ildəki 24 faizdən 75%-ə çatdırılmışdır. Həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsində tarixən məktəbəqədər təhsil müəssisələrində olmayan yaşı məntəqələrində, ucqar kəndlərdə də uşaqların məktəbəhazırlıq təmin edilmişdir. Növbəti illərdə məktəbəhazırlıq cəlb edilmə göstəricisinin 90 faizə çatdırılması və gələcəkdə bütün 5 yaşlı uşaqlar nəhatə etməsi qarşıda duran vəsas hədəfdəndir. Təmələ bacarıqların erkən yaş dövründə tədricən edildiyi nəzərə alınaraq digər yaş qrupları üzrə uşaqların təhsil cəlb istiqamətində tədbirlər həyata keçirilmiş, UNICEF və Avropa Birliyinin maliyyə dəstəyi ilə 3-5 yaşlı uşaqların icması səsli məktəbəqədər təhsil cəlb olunması layihəsinə başlanılmış, Bakı şəhərində və 10 rayonda 100 icma, 2 mindən çox uşaq nəhatə etməklə həyata keçirilmişdir.

Məktəbəqədər təhsilin nəhatə səviyyəsinin yüksəldilməsi ilə bağlı özəl təhsil müəssisələrinin fəaliyyəti daim təşviq edilmiş, son 5 ildə onları say 3 dəfədən çox artaraq 41-dən 144-ə çatmışdır.

Müəllim nüfuzu yüksəlir

Məlumdur ki, təhsil alanın savadlı və səriştəli şəxs kimi formalaşması müəllimin akademik bacarıqlarından, tədris təcrübəsindən və peşəkarlıq səviyyəsindən asılıdır. Müəllimin bu keyfiyyətləri ilə təhsil alanların nailiyyətləri arasındakı əlaqə korrelyasiya mövcuddur. Bu səbəbdən son illərdə müəllim nüfuzunun, müəllimin peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi istədiyi insanların müəllim peşəsinə cəlb edilməsi istiqamətində ciddi addımlar atılmışdır.

Müəllimin iqtisadi qəbulu qaydaları şəffaf və obyektivlik baxımından həmişə tətbiq edilmişdir. İlk dəfə olaraq ölkə üzrə müəllimin yerdəyişməsi və müddətli məzənnə müqaviləsi şəraitində iqtisadi qəbulu mərkəzləndirilmişdir. Qaydada həyata keçirilmişdir. Cari tədris ilində ümumilikdə müddətsiz müqavilə şəraitində 4053 nəfər, müddətli müqavilə şəraitində 4500 müəllim iqtisadi qəbul edilmişdir. Bu da son illərdə vakant yerlərin 100 faiz tutulması baxımından ən yüksək göstərici olmuşdur. Bütün bu tədbirlərin nəticəsi olaraq iqtisadi qəbulun obyektivliyinə inam formalaşdırılmış, 2018-ci ildə müsabiqədə iştirak edənlərin sayı 77-ə, illik nisbətən 3 dəfədən çox artmış, müraciət edənlərin sayı 51 minə

ötümü?dür. Ümumilikdə son 5 ildə məktəblərin müəllim tərkibi keyfiyyət baxımından yaxşılaşmış, 20 mindən çox gənc müəllim işə qəbul olunmuşdur.

2018-2018-ci ildə ümumi təhsil müəssisələrində qatılan müəllimlərin bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi üçün bəzə çatmış ümumilikdə 150 mindən çox müəllimin həftəlik dərslər yükü 1.5-dən çox, vəziyyəti maaş 2-dən 2-dən artırılmış, orta aylıq qəmə kəhaqq 500 manat civarında olmaqla ölkə üzrə orta aylıq qəmə kəhaqq na yax yax nələmə dər Həyata keçirilən kompleks tədbirlərin təticəsinə müəllim nüfuzu və müəllimlik peşəsinə maraq həmiyyəti kildə artmış, onlar arasında səlam rəqabət və motivasiya güclənmiş, müəllimlik rəqabətli bir peşəyə çevrilmiş, təhsilin keyfiyyəti göstəriciləri həmiyyəti kildə yüksəlmişdir. 2018-ci ildə 500 balda yuxarıda toplam abituriyentlərin arasında müəllimlik ixtisasına 2090 nəfər seçmişdir ki, bu da strategiyaya icrasına bəladən mənəz ilin eyni geyni göstəricisində 2,3-dən çoxdur. Nənin rəqibi bu əmil müəllim hazırlanmış sistemində səsli dönüşün yaradılmasına və yüksək peşəkarlığa malik müəllimlərin hazırlanmasına və məktəblərin cəlbini imkan verəcəkdir.

Mü?lliml?rin pe??karl?q s?viyy?si art?r?!?r

Azərbaycan Respublikası?n?n Prezidenti c?nab ?lham ?liyev son ill?rd? m?lliml?rl? ba?l? h?yata keçiril?n f?aliyy?ti y?ks?k qiym?tl?ndir?r?k m?lliml?rin XV qurultay?n?n i?tirac?qlar?na t?brik m?ktubunda demi?dir: "M?llim ?m?yinin stimulla?d?r?lmas? t?dbirl?ri n?tic?sind? c?miyy?timizd? m?llimin n?fuzu y?ks?lmi?, istedadl? g?ncil?rin m?llimlik pe??sin? mara?? ?h?miyy?tli d?r?c?d? artm??d?r. Qazan?lan u?urlar d?vl?tin t?hsil sah?sinin davaml? inki?af?na diqq?t v? qay??s?n?n t?zah?r? eyni zamanda, Az?rbaycan m?lliminin f?dakar ?m?yinin b?hr?sidir".

Müəllimlərin peşəkarlığı sənaye və ticarət sahələrində sistemli tədbirlər həyata keçirilməlidir. Beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, ümumi təhsil müəssisələrinin pedaqoji heyəti üçün modul-kredit və rəqabətəsaslı təlimlər sistemi tətbiq edilməli, 2015-2018-ci illərdə ümumilikdə 55 min nəfər müəllim modul-kredit sisteminə əsaslanan təlimlərə cəlb edilmişdir ki, onlar 25 min 2018-ci ilin payına düşür. Bununla yanaşı, elektron resurslardan istifadə və rəqəmsal bacarıqların inkişafı üzrə ümumilikdə 4000 nəfər müəllim təlimlərdən keçirilmişdir.

?agirdl?rimizin u?urlar? ild?n-il? yax??la??r

Keyfiyyətə təminat verilməyib. Sənədlər yoxlamaq üçün qəbul edilən tələbələrin sayı 2018-ci ildə 1000, 2019-cu ildə 1000, 2020-ci ildə 1000, 2021-ci ildə 1000, 2022-ci ildə 1000, 2023-cü ildə 1000, 2024-cü ildə 1000, 2025-ci ildə 1000, 2026-cı ildə 1000, 2027-ci ildə 1000, 2028-ci ildə 1000, 2029-cu ildə 1000, 2030-cu ildə 1000, 2031-ci ildə 1000, 2032-ci ildə 1000, 2033-cü ildə 1000, 2034-cü ildə 1000, 2035-ci ildə 1000, 2036-cı ildə 1000, 2037-ci ildə 1000, 2038-ci ildə 1000, 2039-cu ildə 1000, 2040-ci ildə 1000, 2041-ci ildə 1000, 2042-ci ildə 1000, 2043-cü ildə 1000, 2044-cü ildə 1000, 2045-ci ildə 1000, 2046-cı ildə 1000, 2047-ci ildə 1000, 2048-ci ildə 1000, 2049-cu ildə 1000, 2050-ci ildə 1000, 2051-ci ildə 1000, 2052-ci ildə 1000, 2053-cü ildə 1000, 2054-cü ildə 1000, 2055-ci ildə 1000, 2056-cı ildə 1000, 2057-ci ildə 1000, 2058-ci ildə 1000, 2059-cu ildə 1000, 2060-ci ildə 1000, 2061-ci ildə 1000, 2062-ci ildə 1000, 2063-cü ildə 1000, 2064-cü ildə 1000, 2065-ci ildə 1000, 2066-cı ildə 1000, 2067-ci ildə 1000, 2068-ci ildə 1000, 2069-cu ildə 1000, 2070-ci ildə 1000, 2071-ci ildə 1000, 2072-ci ildə 1000, 2073-cü ildə 1000, 2074-cü ildə 1000, 2075-ci ildə 1000, 2076-cı ildə 1000, 2077-ci ildə 1000, 2078-ci ildə 1000, 2079-cu ildə 1000, 2080-ci ildə 1000, 2081-ci ildə 1000, 2082-ci ildə 1000, 2083-cü ildə 1000, 2084-cü ildə 1000, 2085-ci ildə 1000, 2086-cı ildə 1000, 2087-ci ildə 1000, 2088-ci ildə 1000, 2089-cu ildə 1000, 2090-ci ildə 1000, 2091-ci ildə 1000, 2092-ci ildə 1000, 2093-cü ildə 1000, 2094-cü ildə 1000, 2095-ci ildə 1000, 2096-cı ildə 1000, 2097-ci ildə 1000, 2098-ci ildə 1000, 2099-cu ildə 1000, 2100-ci ildə 1000, 2101-ci ildə 1000, 2102-ci ildə 1000, 2103-cü ildə 1000, 2104-cü ildə 1000, 2105-ci ildə 1000, 2106-cı ildə 1000, 2107-ci ildə 1000, 2108-ci ildə 1000, 2109-cu ildə 1000, 2110-ci ildə 1000, 2111-ci ildə 1000, 2112-ci ildə 1000, 2113-cü ildə 1000, 2114-cü ildə 1000, 2115-ci ildə 1000, 2116-cı ildə 1000, 2117-ci ildə 1000, 2118-ci ildə 1000, 2119-cu ildə 1000, 2120-ci ildə 1000, 2121-ci ildə 1000, 2122-ci ildə 1000, 2123-cü ildə 1000, 2124-cü ildə 1000, 2125-ci ildə 1000, 2126-cı ildə 1000, 2127-ci ildə 1000, 2128-ci ildə 1000, 2129-cu ildə 1000, 2130-ci ildə 1000, 2131-ci ildə 1000, 2132-ci ildə 1000, 2133-cü ildə 1000, 2134-cü ildə 1000, 2135-ci ildə 1000, 2136-cı ildə 1000, 2137-ci ildə 1000, 2138-ci ildə 1000, 2139-cu ildə 1000, 2140-ci ildə 1000, 2141-ci ildə 1000, 2142-ci ildə 1000, 2143-cü ildə 1000, 2144-cü ildə 1000, 2145-ci ildə 1000, 2146-cı ildə 1000, 2147-ci ildə 1000, 2148-ci ildə 1000, 2149-cu ildə 1000, 2150-ci ildə 1000, 2151-ci ildə 1000, 2152-ci ildə 1000, 2153-cü ildə 1000, 2154-cü ildə 1000, 2155-ci ildə 1000, 2156-cı ildə 1000, 2157-ci ildə 1000, 2158-ci ildə 1000, 2159-cu ildə 1000, 2160-ci ildə 1000, 2161-ci ildə 1000, 2162-ci ildə 1000, 2163-cü ildə 1000, 2164-cü ildə 1000, 2165-ci ildə 1000, 2166-cı ildə 1000, 2167-ci ildə 1000, 2168-ci ildə 1000, 2169-cu ildə 1000, 2170-ci ildə 1000, 2171-ci ildə 1000, 2172-ci ildə 1000, 2173-cü ildə 1000, 2174-cü ildə 1000, 2175-ci ildə 1000, 2176-cı ildə 1000, 2177-ci ildə 1000, 2178-ci ildə 1000, 2179-cu ildə 1000, 2180-ci ildə 1000, 2181-ci ildə 1000, 2182-ci ildə 1000, 2183-cü ildə 1000, 2184-cü ildə 1000, 2185-ci ildə 1000, 2186-cı ildə 1000, 2187-ci ildə 1000, 2188-ci ildə 1000, 2189-cu ildə 1000, 2190-ci ildə 1000, 2191-ci ildə 1000, 2192-ci ildə 1000, 2193-cü ildə 1000, 2194-cü ildə 1000, 2195-ci ildə 1000, 2196-cı ildə 1000, 2197-ci ildə 1000, 2198-ci ildə 1000, 2199-cu ildə 1000, 2200-ci ildə 1000, 2201-ci ildə 1000, 2202-ci ildə 1000, 2203-cü ildə 1000, 2204-cü ildə 1000, 2205-ci ildə 1000, 2206-cı ildə 1000, 2207-ci ildə 1000, 2208-ci ildə 1000, 2209-cu ildə 1000, 2210-ci ildə 1000, 2211-ci ildə 1000, 2212-ci ildə 1000, 2213-cü ildə 1000, 2214-cü ildə 1000, 2215-ci ildə 1000, 2216-cı ildə 1000, 2217-ci ildə 1000, 2218-ci ildə 1000, 2219-cu ildə 1000, 2220-ci ildə 1000, 2221-ci ildə 1000, 2222-ci ildə 1000, 2223-cü ildə 1000, 2224-cü ildə 1000, 2225-ci ildə 1000, 2226-cı ildə 1000, 2227-ci ildə 1000, 2228-ci ildə 1000, 2229-cu ildə 1000, 2230-ci ildə 1000, 2231-ci ildə 1000, 2232-ci ildə 1000, 2233-cü ildə 1000, 2234-cü ildə 1000, 2235-ci ildə 1000, 2236-cı ildə 1000, 2237-ci ildə 1000, 2238-ci ildə 1000, 2239-cu ildə 1000, 2240-ci ildə 1000, 2241-ci ildə 1000, 2242-ci ildə 1000, 2243-cü ildə 1000, 2244-cü ildə 1000, 2245-ci ildə 1000, 2246-cı ildə 1000, 2247-ci ildə 1000, 2248-ci ildə 1000, 2249-cu ildə 1000, 2250-ci ildə 1000, 2251-ci ildə 1000, 2252-ci ildə 1000, 2253-cü ildə 1000, 2254-cü ildə 1000, 2255-ci ildə 1000, 2256-cı ildə 1000, 2257-ci ildə 1000, 2258-ci ildə 1000, 2259-cu ildə 1000, 2260-ci ildə 1000, 2261-ci ildə 1000, 2262-ci ildə 1000, 2263-cü ildə 1000, 2264-cü ildə 1000, 2265-ci ildə 1000, 2266-cı ildə 1000, 2267-ci ildə 1000, 2268-ci ildə 1000, 2269-cu ildə 1000, 2270-ci ildə 1000, 2271-ci ildə 1000, 2272-ci ildə 1000, 2273-cü ildə 1000, 2274-cü ildə 1000, 2275-ci ildə 1000, 2276-cı ildə 1000, 2277-ci ildə 1000, 2278-ci ildə 1000, 2279-cu ildə 1000, 2280-ci ildə 1000, 2281-ci ildə

?stedad! u? aqlarla i? sah?sind? görülmü? i?l?r n?tic?sind? h?m respublika olimpiadalar?nda i?tirak ed?nl?rin say?, h?m d? beyn?lxalq olimpiadalarda ?agirdl?rimizin u?urlar? ild?n-il? yax??la m??d?r. 2018-ci ild? respublika f?nn olimpiadalar?nda 33 mind?n çox ?agird i?tirak etmi?dir ki, bu da 2013-cü il? nisb?t?n 5 d?f? çoxdur. Beyn?lxalq olimpiada v? bilik yar??lar?nda Azərbaycan m?kt?blil?ri 1 q?z?l, 8 gümü?, 20 bürünc medal, 7 h?v?sl?ndirici sertifikat ?ld?ld? etmi?, son ill?rd? is? 4 q?z?l, 29 gümü? v? 107 bürünc medal olmaqla ümumilikd? 140 medal qazanm??lar. 2019-cu ilin ilkin n?tic?l?ri d? u?urlu olmu?dur. Bak? m?kt?blisi, 7-ci sinif ?agirdi Fidan Qarayeva 8-ci Avropa Q?zlar Riyaziyyat Olimpiadas?nda bürünc medal ?ld? ed?r?k h?min olimpiadan?n tarixind? ?n g?nc qalib olmu?dur. 36-c? Balkan-Riyaziyyat Olimpiadas?nda m?kt?blil?rimiz 4 gümü? v? 1 bürünc medal ?ld? etmi?, bu n?tic? h?min olimpiadan?n tarixind? Azərbaycan m?kt?blil?rinin göst?rdiyi ?n yax?? n?tic? olmu?dur. minlikl? dem?k olar ki, beyn?lxalq v? respublika f?nn olimpiadalar?n?n, beyn?lxalq müsabiq? v? yar??lar?n qalibl?rinin ali m?kt?blil?r?n müsabiq?d?nk?nar q?bul hüququ ?ld? etm?si olimpiada h?r?kat?n?n daha da geni?l?nm?sind? s?b?b olacaqd?r. ?übh?siz, cari ild? informatika üzr? dünya olimpiadas?n?n Azərbaycanca keçirilm?sind? ölk? t?hsili üçün ?h?mjiyy?tli hadis?l?rd?n biri olacaqd?r.

Yeni qiymətləndirmə modeliəri təbqi olunur

2018-2019-cu tədris ili ümumi təhsildə 11 il bundan əvvəl başlanmış məzmun islahatları nə bir mərhələ kimi başa çatmasa da, beynəlxalq təcrübədə təsəvvürlənən yeni qiymətləndirmə mexanizmlərinin tətbiqi ilə yadda qalmışdır. Məktəbdaxili qiymətləndirmə sistemi həmişə tətbiq edilmişdir, müəllimlərin və valideynlərin rəyi nəzərə alınaraq əgirdilərin tədris yükü optimallaşdırılmışdır.

Ümumi təhsil müəssisələrinin IX siniflərində buraxılış imtahanları sahəsində başlanmış islahatlar XI siniflərdə də davam etdirilmişdir. Cari tədris ilində XI sinifi bitirən əgirdilərin yeni məzmun təsəvvürlənən ümumi təhsilə keçən ilk məzunlar oldu. Buna görə, onları buraxılış imtahanları nə yeni modelin keçidlə başlı Təhsil Nazirliyinin yaxından izlənilir. Dövlət rəhbərliyində yeni qaydalar tətbiq edilmişdir, buraxılış imtahanı yeni məzmun və formada 2 mərhələdə təqdim edilmişdir, ilk dəfə olaraq ali məktəbə qəbul həmin buraxılış və qəbul imtahanlarında toplanan ballar nəzərə alınmaqla aparılır. Ləğv edilmiş minikə, yeni imtahan modeli təhsil alanların bilik və kompetensiyaları nə daha səmərəli qiymətləndirilmişdir. İmkan vermişdir ki, yanaşı, məktəbin və müəllimin həmişə məsuliyyətinin, həmişə nüfuzunun artması nə həmişə tətbiq edilmişdir. Təsir edən cəhətlər, cəmiyyətdə ümumi təhsil məktəbinə etibarlı inam formalaşdıracaqdır.

Təmayülləmənin müsbət nəticələri

Ümumi təhsil keyfiyyətini yüksəltmək, əgirdilərin seçdikləri ixtisas istiqamətləri üzrə daha yüksək kompetensiyalara yiyələnə imkan yaratmaq məqsədi ilə tam orta təhsil səviyyəsində təmayülləmənin həyata dair siyahı genişləndirilmişdir. 2140 sinifdə 47930 əgirdilərin təmayülləmə üzrə təhsil cəlb edilmişdir ki, burada X-XI siniflərdə təhsil alan əgirdilərin təxminən 30 faizini təşkil etmişdir. Təmayül sinifləri üçün tədris planları və proqramları hazırlanmışdır və tətbiq edilmişdir. İkinci həllə göstərir ki, təmayül siniflərini bitirən məzunlar ali məktəblərə qəbulda daha yüksək nəticələr nümayiş etdirir və akademik nailiyyətləri ilə fərqlənirlər. Hər bir əgirdilərin təmayül istiqamətinə uyğun peşəkar bacarıqları nə başlanması məqsədi ilə "Ümumi təhsil haqqında" Qanunda təmayül siniflərində əgirdilərin və vətənlə 20 nəfərdən 15 nəfərə endirilmişdir. Qarşıda ölkə üzrə təmayülləmənin tətbiqi vəziyyətinin həlli, həyata dair sinin daha da genişləndirilmişdir, təmayül sinifləri üçün yeni proqram və dərslərin hazırlanması, peşəkar və sənətkar müəllimlərin cəlb edilməsi ilə başlı tədbirlərin həyata keçirilmişdir və zəruri dayanmışdır.

Dərslər hazırlanması sahəsində yeniliklər

Məzmun islahatları çərçivəsində dərslər hazırlanması üçün yeni reqlament və prosedurlar tətbiq edilmişdir. Hazırlanmış dərslərin dərslərin Qiymətləndirmə Urası, Dövlət İmtahan Mərkəzi, AMEA-nın müvafiq institutları, ali təhsil müəssisələrində təqdim olunur. Eyni zamanda, bu məqsədlə yaradılmış portalda yerləşdirilən ictimai müzakirələr, şərhlər, təkliflər həll edilən kəşfiyyatlara və müəllimlərin yönəldilir. Qeydə alınan prosedurlar gözlənilən cəmiyyətə cari tədris ilin I-XI sinifləri üçün 338 adda 7,2 milyon nüsxədə artıq dərslər və müəllimlər üçün metodik vəsait çap edilmişdir və paylanmışdır. Bu, təhsil tarixində dərslər çap sahəsində nə yüksək göstərici olmuşdur. Cari tədris ilində yeni fənn kurikulumları nə tətbiq edilmişdir. XI sinifləri üçün yeni dərslər hazırlanmışdır, beləliklə I-XI siniflərdə istifadə edilən 400-dən çox dərslərin məzmununun yenilənməsi prosesi başa çatmışdır.

Dərslər hazırlanması sahəsində daha bir yenilik ondan ibarətdir ki, Təhsil İnstitutunda tədris Resursları Mərkəzi yaradılmışdır və yeni məzmun konsepsiyası təsəvvürlənən ümumi təhsil məktəbləri üçün ehtiyat dərslərin hazırlanması nə başlanmışdır. İkinci mərhələdə I sinifləri üçün Ana dili və riyaziyyat dərslərinin hazırlanması və hazırdan 100-dən çox məktəbdə sənəddən keçirilmişdir. Növbəti addım həmin dərslərin pilot tətbiqi və II sinifləri

Üçün d?rslikl?rin haz?rlanmas? olacaqd?r.

T?drisd? ?KT-d?n istifad? imkanlar? geni?l?ndirilir

?nformasiya c?miyy?tinin yarand??? , bilikli?r? ?saslanan iqtisadiyyat?n t???kk?l tapd??? indiki ??raitd? ?KT-nin inki?af? ?l?k?nin r?qab?tqabiliyy?tliiyinin, intellektual v? elmi potensial?n?n vacib g?st?ricil?rind?n birin? ?evrilmi?dir. MM?hz bu tendensiyalar n?z?r? al?naraq Az?rbaycan Respublikas? H?kum?ti v? Çin Xalq Respublikas? H?kum?ti aras?nda imzalanm?? Texniki-?qtisadi ?m?kda?l?q Sazi?i ç?rçiv?sind? 2018-ci ild? ?umumi t?hsil m?ssis?l?rin? 20880 ?d?d noutbuk, 789 ?d?d elektron l?vh?, 789 ?d?d proyektor verilm?, ?KT ?sasl? infrastrukturun yarad?lmas? i?i davam etdirilm?dir. T?drisd? ?KT-d?n istifad? imkanlar?n?n geni?l?ndirilm?s? bax?m?ndan ?l?k? üzr? internet? v? Az?rbaycan T?hsil m?ssis?l?ri ??b?k?sind? (AT?) qo?ulmu? m?kt?bl?rin say? 2746-ya (62%) çatd?r?lm??, ??b?k?y? qo?ulmu? t?hsil m?ssis?l?ri b?t?n ?agirdl?rin 85%-ni, pedaqoji hey?t?n is? 73%-ni ?hat? etmi?dir.

?agirdl?rd? m?ntiqi, t?nqidi, yarad?c? t?f?kk?r? inki?af etdirm?k, t?dqiqatç?l?q bacar?qlar? formala?d?rmaq, innovasiyalar? m?nims?m?k v? t?tbiiq etm?k, onlar?n y?ks?k texnoloji ixtisaslara mara???n? art?rmaq m?qs?d?l? T?hsil Nazirliyinin t???bb?s? il? ?t?n t?dris ilind?n Bak? v? G?nc? ??h?rl?rinin 71 ?umumi t?hsil m?kt?bind? 26 min ?agird c?lb edilm?kl? "R?q?msal bacar?qlar" layih?sind? ba?lanm??d?r. U?urlu n?tic?l?r n?z?r? al?naraq n?vb?ti t?dris ilind? layih? 1100-d?n çox m?kt?bl? v? 100 mind?n çox ?agirdi ?hat? ed?c?kdir. Layih? m?xt?lif beyn?lxalq s?rgil?rd?, o c?ml?d?n Parisd? T?hsild? ?nnovasiyalar üzr? D?nya Sammitind? t?qdim edilm? v? b?y?k maraqla qar??lanm??d?r.

Xüsusi qay??ya ehtiyac? olan ??xsl?rin t?hsil h?ququ t?min olunur

Xüsusi qay??ya ehtiyac? olan ??xsl?rin t?hsili v? inki?af? f?aliyy?timizin ?sas prioritetl?rind?n birini t??kil edir. H?min kategoriyadan olan u?aqlar?n t?hsil h?ququnun t?min edilm?s? v? c?miyy?t? integrasiyas? m?qs?d?l? Heyd?r ?liyev Fondunun v? UNICEF-in d?st?yi il? "2018-2024-c? ill?rd? Az?rbaycan Respublikas?nda ?illiyi olan ??xsl?r ?ç?n inklüziv t?hsilin inki?af? üzr? D?vl?t Proqram?" haz?rlanm?? v? t?sdiq edilm?, 2018-ci ild?n ?yata keçirilm?sind? ba?lanm??d?r.

Xüsusi qay??ya ehtiyac? olan u?aqlar?n t?hsili v? inki?af? sah?sind? Az?rbaycan Respublikas?n?n Birinci vitse-prezidenti Mehriban xan?m ?liyevanın v? onun r?hb?rlik etdiyi Heyd?r ?liyev Fondunun ?v?z olunmaz xidm?t?l?ri vard?r. Bel? ki, fond t?r?find?n sa?lam l?q imkanlar? m?hdud, valideyn himay?sind?n m?hrum olan u?aqlar?n t?hsilinin t??kili? onlar?n t?hsil ald??? m?ssis?l?rin infrastrukturunun m?asirl??dirilm?s? istiqam?tind? ?h?miyy?tli i?l?r g?r?lm?, ?l?k?nin b?t?n internat v? xüsusi m?kt?bl?ri ?sasl? t?min edilm? v? ya yenid?n qurulmu?? n? m?asir avadanl?qlarla t?chiz edilm?, ?illiyi olan ??xsl?r ?ç?n ?lveri?li t?hsil m?hiti yarad?lm??d?r.

Cari t?dris ilind? sa?lam l?q imkanlar? m?hdud 10 min?d?k u?aqlar xüsusi t?hsil m?ssis?l?rind?, integrasiya t?limli t?hsil m?ssis?l?rind? v? ?umumi t?hsil m?ssis?l?rinin n?zdind?ki xüsusi sinif?rd? t?hsil almaqdad?r. Xüsusi qay qay??ya ehtiyac? olan u?aqlar?n t?hsili, inki?af? v? c?miyy?t? integrasiyas? bundan sonra da ?l?k?mizin t?hsil siyas?tind? prioritet olaraq n?z?r? al?nacaqd?r.

Pe?? t?hsilinin inki?af?

Pe?? t?hsili ?l?k?nin sosial-iqtisadi inki?af?na t?kan ver?n, iqtisadiyyat?n b?t?n sah?l?ri ?ç?n ixtisasl? kadr haz?rl? haz?rl???n? t?min ed?n apar?c? t?hsild?r. Pe?? t?hsilinin inki?af? i?isizliyin v? yoxsulu?un naradan

qətiqtişadiyyatın dayanaqlarını inkişafında ali təhsilin müstəsna rolunu və Sürətli dəyişikliklərinin bəzi verdiyi həzrkə vaxtda məhz ali təhsil iqtisadiyyatda davamlı inkişafa təkan verən real qüvvə hesab edilir. Bununla əlaqədar, dövlət bəzən təşviqləndirən ali təhsilin inkişafını artırmaqla, tələblərin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılmasını, ölkədə yüksək ixtisaslı, peşəkar kadrların hazırlanmasını, ali təhsildə rəqabət mühitinin formalaşdırılmasını sahəsində həyata keçirilən qərarlar qəbul olunmuşdur.

Həmin qərarlardan biri ölkədə təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlıdır. Ölkə prezidentinin sərəncamına əsasən, dövlət hesabına maliyyə ilə təqaüd yerlərinin sayı cari il martın 1-dən 16-mə qədər vahid artırılmışdır, təqaüd alan tələblərin sayı 2019-2020-ci tədris ilində 45 faiz, 2020-2021-ci tədris ilində isə 50 faizdən az olmayan səvişə çatdırılmışdır. Bununla yanaşı, doktorantlara, ali orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin AMEA-nın magistratura səviyyəsində təhsil alan tələblərə verilən təqaüdlərin məbləği də orta hesabla 20 faiz artırılmışdır, bu tədbirlər 110 mindən çox tələbəni və doktorantları təvəqüf etmişdir. Eyni zamanda, ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsində dövlət sifarişli yerlərdə 66 faiz artaraq 12300-dən 20500-ə çatdırılmışdır, ümumi qəbul planının 42 faizini təşkil etmişdir. Ötən il bu göstərici 27 faiz təşkil edirdi. Həmin tədbirlərin davamı kimi, il vətəndaşların ləğvi olan, habelə, sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək şəxslərin təhsil haqqı xərclərinin dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına ödənilməsi barədə ölkə prezidentinin sərəncamı imzalanmışdır. Dövlət bəzən təhsilin davamlı inkişafına xidmət edən bu təşəbbüsləri ölkə ictimaiyyəti tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanmışdır.

Qəbul edilən mühüm qərarlardan biri də 2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılmasıdır. Dövlət Proqramının təsdiq edilməsidir. Proqram ölkəmizdə ali təhsil sisteminin inkişafında yeni bir mərhələnin əsasını qoymuşdur. Proqramda iki istiqamət üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Birinci istiqamət ali təhsilin məzmun və keyfiyyət göstəricilərinin beynəlxalq ikili diplom proqramları və xaricə mətəxəssislərin cəlb olunması yolu ilə təkmilləşdirilməsi, ikinci istiqamət isə xaricə doktorantura təhsili vasitəsilə universitetlərimizin akademik potensialının gücləndirilməsinə nəzərdə tutulmuşdur. Ali təhsil qurumları ilə birlikdə proqramın icrasına istiqamətində tədbirlər başlanılmışdır.

Ölkədə ali təhsilə imkanların genişləndirilməsi son 5 illərində qəbul olunan tələblərin sayında 20,8 faiz artım olmuş, bu göstərici ötən il 41 minə ötmüşdür. Artım tendensiyası cari ildə təsdiq edilmiş qəbul planında da davam etdirilmiş, bakalavriat səviyyəsində qəbul planı 48506 nəfər yüksəlmiş, yəni 6,4% artmışdır.

Peşəkar bazarında dəyişikliklər və ölkəmizin iqtisadi inkişaf strategiyası nəzərən əlverişli şəraitdə bakalavriat səviyyəsi üzrə ixtisasların yeni təsnifatı Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq olunmuş, ixtisasların sayı 175-dən 148-ə qədər azaldılmış, 70-ə yaxın ixtisas birləşdirilmiş və ya çəxərlənmiş, təsnifata 46 yeni ixtisas əlavə edilmişdir.

Ali təhsil müəssisələrinin yeni idarəetmə modelinə keçir

Ali təhsil müəssisələrində idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində bir sıra addımlar atılmışdır. Ölkə prezidentinin sərəncamlarına əsasən, vətəni illərdə bəzi ali təhsil müəssisələrinin publik hüquqi şəxs statusunun verilməsi həmin universitetlərdə hesabatlılığın yeni idarəetmə prinsiplərinin tətbiqinə, akademik və maliyyə muxtariyyətinə və iverilə imkan yaratmışdır. Cari ildə Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş yeni Nümunəvi Nizamnaməyə əsasən, bütün dövlət ali təhsil müəssisələrinin publik hüquqi şəxs statusu ilə təvəqüf edilən imkanlardan faydalana biləcəklər.

Ali təhsilə imkanların genişləndirilməsi istiqamətində Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Bakı şəhərində yerləşən ali məktəblərdə təhsil alan tələblər üçün dövlət-özəl partnyorluğu əsasında 100 faiz özəl sektorun vəsaiti hesabına 800 yerlik müasir yataqxana kompleksinin tikintisi başa çatdırılmışdır və istifadəyə hazırdır. Bu istiqamətdə təşəbbüslərin növbəti illərdə də davam etdiriləcəkdir. Bununla yanaşı, dövlət xətti ilə cari ildə Gənc, Lənkəran və Sumqayıt Dövlət universitetlərinin yataqxana binalarının səsli təmiri ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilir.

Elmin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən təşəbbüslər öz bəhrəsini verməkdədir. Dünyanın tanınmış elmi-analitik informasiya təminatçısı olan Clarivate Analytics şirkəti ilə əməkdaşlıq nəticəsində "Web of Science®"

elmi platformasına 2018-ci ildə daxil olan məqalələrin sayına görə Azərbaycan ilk dəfə olaraq Cənubi Qafqaz ölkələrində birinci yeri yüksəlmiş, son məlumatına görə, "Web of Science" elmi bazasında Azərbaycan üzrə 1450 elmi tədqiqat işi qeydə alınmışdır. Son 5 ildə isə alimlərimizin "Web of Science" bazasında daxil olan məqalələrinin ölkə üzrə ümumi sayı 96 faiz, ali təhsil müəssisələrində 2.6 dəfə artmışdır. Əminliklə deyə bilərik ki, bu nəticələr ali təhsil müəssisələrimizin beynəlxalq reytinglərdə mövqelərini yaxşılaşdırmağa ciddi təkan verəcəkdir. İldə olunan uğurlu nəticələr nəzərə alınaraq, 2018-ci ilin dekabrında Təhsil Nazirliyi ilə "Clarivate Analytics" şirkətinin arasında 2019-2021-ci illəri əhatə edən yeni məqalələrə müqaviləsi imzalanmışdır.

Yeni təhsil bəslər, yeni hədəflər

İl ədədli təhsil nəticələri yəni təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyasında nəzərdə tutulmuş hədəflər baxımından təhsil sistemi qarşıda bir sıra vəzifələrə diqqətə layiqdir. Onlardan bəzilərinə diqqətə layiqdir.

Təhsil təcrübə göstərən elmi-texnoloji tədqiqat, innovasiyalar və modernləşmə nəticəsində praktiki bilik və bacarıqların inkişafı, şəxslərin xarakterində yeni təhsil öz fundamental və mişqini itirməkdədir. Bu baxımdan təhsilin məzmununun formalaşmasında akademik biliklər yəni, praktik bacarıqların, şəxslərin vacibliyi önəmli çəkilmişdir. Təhsilin məzmunu texnoloji yeniliklərə əsaslanaraq, ali təhsildə ümumi təhsil pilləsinə xüsusiyyətini hərtərəfli formalaşdırılmasına prioritet olmuşdur. Halda, peşə, orta ixtisas və ali təhsildə məktəb bazarının cari və gələcək tələblərinə əsas götürülməsi, məktəb bazarında iş təklif edən bütün subyektlər, dövlət və özəl olmasından asılı olmayaraq, maraqlı tərəflər çevrilmişdir.

Gələcək təhsilə nə qədər nəticə verərsən, innovativ inkişafın təmin edilməsi baxımından təhsilin məzmununun yenilənməsi mühüm prioritetlərdən biridir. Bununla da növbəti illərdə bütün təhsil pillələrində məzmunun təkmilləşdirilməsi, məktəb bazarının gələcək tələblərinə uyğunlaşdırılmasına, istiqamətində zəruri tədbirlər həyata keçirilməkdədir. Məhz bu yanaşmadan çıxaraq, edən kəşfərlər erkən yaşlardan inkişafının səmərəli təhsil modelinə əsaslanan məktəblərdə təhsilin standart və kurikulumları, cəmiyyətin tələblərinə uyğun şəxslər, ümumi təhsil, peşə peşə və orta ixtisas təhsil standartları, kurikulumları, ali təhsil müəssisələrinin təhsil-tədqiqat-innovasiya mərkəzlərinə çevrilməsi, dərəcə verən və təhsil qabqablıqabiliyyətli mütəxəssis hazırlanması təmin edən ali təhsil standartları nə təbii ki, bəli, işlərin davam etdirilmişdir.

Ümumi təhsilin məzmununun təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatları və meyarlarına və məktəb bazarının gələcək tələblərinə uyğunlaşdırılmasına, o cümlədən innovasiyaların təbii qarşıda duran bəzi cavab vəzifələrdəndir. Yaxın perspektivdə məktəb bazarında yeni bacarıqlara və ixtisaslara ehtiyac yaranacaqdır. Əlaqədar təmayülləmənin daha erkən yaşlardan təbii, xüsusilə riyaziyyat, informatika, təbiət fənləri, mühəndislik, o cümlədən robototexnika, süni intellekt, nanotexnologiyalar və bu kimi innovativ məzmunun təbii prioritet hesab olunmalıdır.

Ümumi təhsildə təmayülləmə istiqamətlərinin artırılmasına, bu istiqamətdə növbəti tədris ilində 20 məktəbdə tam orta təhsil şəbəkəsi şəxslərin təmayülləşməsinin açılmasına hədəf kimi müəyyənləşdirilmişdir. Şəxslər qəbul, bu yenilik əgirdlərin təhsil cəlbini artırmaqla yanaşı, gələcək onları peşə seçiminə və məktəb bazarına daha asan inteqrasiyaya kömək edəcəkdir.

Daha bir prioritet ümumi təhsildə STEM yanaşmasıdır. Bu yanaşma təbiət, texnologiya, mühəndislik və riyaziyyat fənlərinin tədrisinin ayr-ayrılıqda deyil, əlaqəli şəkildə öyrədilməsinə və əgirdlərdə "XXI əsr bacarıqları"nın formalaşdırılmasına nəzərdə tutur. Bu istiqamətdə növbəti tədris ilində məktəblərdə robototexnika, nanotexnologiya, süni intellekt, mexanika kimi sahələrə nəzər edən məzmunun təbii planlaşdırılması.

Yeni məzmunun təbii, ilk növbədə, yeni yanaşmalarla mənimləyən və təbii etməyi bacaran pedaqoji kadrlar tələb edir. Hər bir təhsil sisteminin potensialı həmin sistemdə çalışan müəllimlərin bacarıq səviyyəsinə və yüksək ola bilər. Bu fikir son illərdə Təhsil Nazirliyi tərəfindən dəfələrlə vurulan məqamdır. Məhz bu səbəbdən müəllim hazırlanması yeni məzmunun təbii, təcrübə komponentinin həmiyyəti şəkildə artırılmasına və internatura modelinə keçid, təhsil-təhsil sistemi üçün vacib olan kurikulum, qiymətləndirmə, məktəb psixologiyası, təhsil idarəetmə sahəsinə magistratura proqramları nə hazırlanması və təbii şəxslər hədəflər kimi müəyyənləşdirilmişdir.

Peşə təhsili sahəsində son illərdə nə edilən nailiyyətlərin davamı olaraq yeni məzmunun hazırlanması məkkə bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılmasından biznes subyektlərinin inkişafını gücləndirən və mərkəzi qərarların qəbulu üçün münasib şəraitin qurulması və birgə proqramların həyata keçirilməsi mühüm hədəmiyyətə bərabərdir. Eyni zamanda qeyri-formal və informal yolla nə edilmiş təhsilərin qiymətləndirilməsi və tənzimləmə mexanizminin hazırlanması və təbii qayda bu sahədə təsəhətləndirən biri kimi müəyyən edilmişdir.

Keyfiyyət təminatı sistemi kimi akkreditasiya mexanizmlərinin tətbiqi nəzərdə tutulmuşdur. O cümlədən beynəlxalq akkreditasiyadan keçmə təhsil proqramlarının sayının artırılması, ali təhsil sahəsində tələbə-sahibkarlıq təfərrüatının dəstəklənməsi də bəzi tələblərdən ibarətdir.

Elm sahəsində növbəti illərdə həyata keçirəcəyimiz hədəmiyyət təfərrüatından biri ali təhsil müəssisələrində "təhsil-təhsil-tədqiqat-innovasiya" formatında inkişafın təşviqi olacaqdır. Bu baxımdan bəzi ixtisaslaşdırılmış universitetlərdə klasterlər yaradılmalı, elmin təticilərin istehsalat təbiiqə stimullaşdırılmalı, "təhsil-elmi istehsal" əlaqələrinin səmərəliliyi yüksəldilməli, innovasiyaların kommersiyalaşdırılması, tədqiqat universitetinin yaradılması ilə bəzi hədəflər nail olunmalıdır.

Məktəblərdə nə nə psixoloji mühitin yaxşılaşdırılması, tərbiyəçilərinin səmərəliliyi təşviqi, məktəb-ailə münasibətlərinin düzgün qurulması və vacib tələbatın təmin edilməsi. Müasir dövrdə tələmə informasiyaya çıxışın asanlaşdırılması təhsil sistemi qarşısında tələmə qərarların yaradılması. Bu baxımdan təhsil sahəsində iştirakçıların rəhbərliyi təhsilərin və təhsil verənlərin ailələrlə səmərəli əlaqələndirilməsi olduqca vacibdir. Məktəb rəhbərliyi üçün məktəb-ailə münasibətləri ilə bəzi tələmələrin və məarifləndirməçilərinin təşviqi, o cümlədən nəzarət mexanizmlərinin tətbiqi nəzərdə tutulmuşdur. "Məktəblərinin dostu" layihəsinin həyata keçirilməsi növbəti tələmə ilində nə tələmə 5 dərəcə artırılaraq 150 məktəbə çatdırılmalıdır. Psixoloji xidmətin tətbiqi nəzərdə tutulmuşdur. Psixoloji öyrənmə mühitinin ölçülməsi və yaxşılaşdırılması ilə bəzi tələmələrin təşviqi də qarşıda duran hədəflərdən ibarətdir.

Müasir dövrün qərarların uyğun olaraq dünyada təhsilin inkişaf tendensiyaları dəyərləndirə bilər. Hazırda süni intellekt həyatımızda nə nə tələmətimizin bütün sahələrində nüfuz etməkdədir. Cəmiyyətin yeni səmərəli texnologiyaların inqilabı tələməsindədir və təhsil sistemi bu realitə uyğunlaşdırılmalı, gələcək müasir dövrdə nə nə fərdi qərarların qəbulu üçün dədəvə hazırlamaq üçün onlara yeni kompetensiyalar, ixtisaslar və peşə tələmə verməlidir. Dövlət və özəl sektor təhsil orqanları, təhsil müəssisələri və bütün cəmiyyətin səmərəliliyini bu məqsəddə tələmədə cəmləndirməlidir. Yalnız birgə təfərrüatın və tələməçilərinin təticisində keyfiyyət tələmə qərarların qəbulu tələmə kapitalı formalaşdırmaqla ölkəmizin tələmə qərarları nail olmaq olar.

Nə nə ki, müasir dövrün qərarların uyğun olaraq dünyada təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası və ölkəmizin inkişaf konsepsiyası uyğun olaraq növbəti illərdə Azərbaycan təhsili keyfiyyət göstəricilərinin, tələmələrinin və qərarların qəbulu tələmə qərarları aparacaq təhsil sistemlərində nə birinə çevriləcəkdir.

Ceyhun BAYRAMOV,

Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri

["Azərbaycan" qəzeti](#)